

Zharmonizowane normy europejskie: czy wymagają one udoskonalenia?

Ponad 20 lat po wprowadzeniu przez Komisję Europejską Nowego Podejścia to wydanie KANBrief poświęcone jest tematyce norm i ich związku z rynkiem wewnętrznym. Czy na ten temat można właściwie powiedzieć coś nowego? Czy może wszystko działa tak sprawnie, że powinniśmy odprężyć się, podziwiać wykonaną pracę i przejść do następnych rzeczy? Pewne przesłanki sugerują, że jednak nie powinniśmy: Komisja Europejska przygotowuje obecnie instrument prawny służący optymalizacji Nowego Podejścia; funkcja konsultanta Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego jest przedmiotem rewizji, pojawiły się istotne propozycje poprawy całego systemu. Rosnąca liczba sprzeciwów formalnych pokazuje wprost, że istnieje potrzeba udoskonalenia europejskich norm zharmonizowanych. W związku z tym z przyjemnością odnotowuję, że w tym wydaniu KANBrief można odnaleźć propozycje udoskonalenia europejskiej działalności normalizacyjnej. Przedstawiono także szczególną rolę, jaką odgrywają europejskie normy zharmonizowane w ramach Nowego Podejścia.

Ulrich Becker
Przewodniczący KAN
Ministerstwo Pracy i Spraw Socjalnych Niemiec

INDICE

NORMY A WSPÓLNY RYNEK

- 2 Normy zharmonizowane na potrzeby dyrektyw UE
- 3 Czy normy dotyczące środków ochrony indywidualnej można jeszcze ulepszyć?
- 4 Badanie systemu konsultantów przeprowadzone przez Komisję Europejską
- 5 Sprzeciw formalny – quo vadis?

TEMATY

- 7 Nowe fora w ogólnodostępnej części EUROSHNET
Potrzeba badań i możliwości współpracy z obszarze wibracji

W SKRÓCIE

- 8 Seminarium: praca w normalizacji dla specjalistów z dziedziny bezpieczeństwa i zdrowia w pracy
Bezpieczniejsze wyroby dla konkurencyjnych miejsc pracy
Ochrona przed hałasem i drganiami mechanicznymi
Dostęp do treści norm

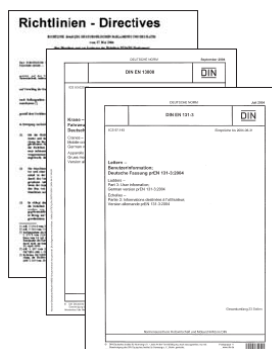
- 9 **IMPREZY**

Normy a Wspólny Rynek

Normy odgrywają kluczową rolę w projektowaniu i bezpieczeństwie produktów. Stanowią niezbędny instrument wdrożenia wymagań dyrektyw europejskich, a jednocześnie służą realizacji celów europejskiego rynku wewnętrznego. W tym wydaniu KANBrief przeanalizowane zostaną sposoby, dzięki którym normy będą mogły jeszcze efektywniej spełniać nałożone na nie wymagania.

Normy zharmonizowane na potrzeby dyrektyw UE

Mimo iż nie są doskonałe, europejskie normy zharmonizowane przyczyniły się znacząco do postępu, który osiągnięto w zakresie bezpieczeństwa maszyn i innych produktów, które wprowadzono na rynek europejski.

Dyrektywy nowego podejścia zobowiązują producenta wyrobu do przestrzegania i dokumentowania podczas fazy projektowania wyrobu wszystkich wymagań dyrektywy, której dany produkt podlega. Ponadto producent jest zobowiązany do wystawienia i podpisania deklaracji zgodności, w której potwierdza zgodność wyrobu z odpowiednimi wymaganiami dyrektywy. W przypadku stosowania europejskich norm zharmonizowanych producent korzysta z założenia zgodności wyrobu z najważniejszymi wymaganiami dyrektywy w takim zakresie, w jakim objęte są one przez normę.

W związku z tym normy dotyczące wyrobów powinny zawierać wszystkie wymagania dotyczące danego produktu, bezpośrednio lub przez odniesienie do innych norm zharmonizowanych. W praktyce sytuacja wygląda często zupełnie inaczej: w pracach badawczych dotyczących badań maszyn do obróbki drewna przeprowadzonych przez INRS¹ stwierdzono, że jedynie około dwóch trzecich z 353 testowanych elementów można odnaleźć w odpowiednich normach zharmonizowanych. Pozostałe elementy były sprawdzane na podstawie wiedzy ekspertów. Jest to sytuacja niezadowolająca dla producentów, jednostek notyfikowanych, instytucji nadzoru rynku, i użytkowników zarówno z prawnego punktu widzenia, jak i z perspektywy bezpieczeństwa i higieny pracy. Jeśli producent, opierając się na niekompletnej normie, przyjmie niewłaściwe założenie, że jego wyrób spełnia wszystkie odpowiednie wymagania dyrektywy, konsekwencje mogą być poważne.

Istnienie norm nie zawierających wszystkich zasadniczych wymagań, które muszą spełnić wyroby, może doprowadzić do rozbieżności w ocenie zgodności, a w konsekwencji w bezpieczeństwie produktów. Może również wpłynąć, w wyniku konkurencji między jednostkami notyfikowanymi, a także producentami, na obniżenie poziomu jakości i bezpieczeństwa.

Przyczyny tego zjawiska są różne. Jedną z nich jest na przykład niewłaściwa analiza ryzyka związanego z danym wyrobem oraz problemy z identyfikacją odpowiednich wymagań podstawowych przed uruchomieniem procesu normalizacyjnego. Kolejnym problemem jest obowiązek wskazania przez instytucje normalizacyjne, których wymagań dyrektywy dotyczy norma, a których nie. W celu zaspokojenia potrzeb przedsiębiorstw działających na rynku, instytucje normalizacyjne zazwyczaj skupiają

się na aspektach „wolnego przepływu towarów”. Zagadnienie „zdrowia i bezpieczeństwa”, które jest zasadniczym elementem Nowego Podejścia, nie zawsze jest traktowane z należytą uwagą.

System normalizacyjny potrzebuje nowej siły – można to osiągnąć poprzez określenie realistycznych celów, a także wskaźników, określających w jakim zakresie cele te zostały zrealizowane. Mandaty Komisji przyznane Europejskiemu Komitetowi Normalizacyjnemu (CEN) powinny stwierdzać, że normy dotyczące wyrobów, które służą harmonizacji powinny zawierać wszystkie podstawowe wymagania dotyczące danego wyrobu (jeśli jest to niezbędne, poprzez odniesienie do innych norm). Ponadto, korzystne byłoby również wprowadzenie procedury systematycznego przeglądu norm przez niezależną instytucję pod kątem zawarcia w nich podstawowych wymagań.

Na poziomie CEN powinien zostać opracowany kodeks dobrych praktyk, w którym znalazłyby się zagadnienia techniczne, takie jak reprezentatywności metod badawczych, pomiary niepewności, czy powtarzalność pomiarów, a także aspekty prawne, takie jak traktowanie odpowiednich wymagań dyrektywy czy Aneks ZA. CEN podjął już pierwsze kroki we właściwym kierunku: w przypadkach, gdy normy nie poświęcają odpowiednio dużo uwagi zagadnieniom zdrowia i bezpieczeństwa, opracowano procedurę doraźnego zwołania posiedzenia Biura Technicznego CEN.

Środki te mogą przyczynić się do przywrócenia normalizacji wiarygodności, a także do odwrócenia rosnącej tendencji zgłaszania sprzeciwu formalnego.

Alain Mayer
alain.mayer@inrs.fr

1 Institut national de recherche et de sécurité - Narodowy Instytut Badań i Bezpieczeństwa

Czy normy dotyczące środków ochrony indywidualnej można jeszcze ulepszyć? Wywiad z przechodzącym na emeryturę sprawozdawcą CEN w zakresie środków ochrony indywidualnej

Alain Mayer jest uznanym ekspertem w dziedzinie europejskiej działalności normalizacyjnej w obszarze środków ochrony indywidualnej (ŚOI). Był członkiem BTS 3¹, od 1997 jest sprawozdawcą Rady Technicznej CEN w zakresie środków ochrony indywidualnej. Przez 18 lat kierował działem badań i certyfikacji INRS² w obszarze ŚOI oraz maszyn, a więc jest w pełni zaznajomiony z wszystkimi zagadnieniami dotyczącymi stosowania norm i europejskich przepisów ustawowych. Alain Mayer przechodzi na emeryturę pod koniec 2007 roku.

Alain Mayer

INRS

W tym roku przestanie Pan pełnić funkcję sprawozdawcy CEN w zakresie środków ochrony indywidualnej. Czy jest Pan zadowolony z tego, co udało się Panu osiągnąć w dziedzinie normalizacji?

Po pierwsze muszę przyznać bez jakichkolwiek zastrzeżeń, że normalizacja europejska w obszarze środków ochrony indywidualnej rozwinęła się naprawdę imponująco w ciągu ostatnich 15 lat. Dysponujemy obecnie zestawem norm wysokiej jakości, bez których niemożliwe byłoby wdrożenie Nowego Podejścia. Z punktu widzenia sprawozdawcy CEN stwierdzam, że możemy być całkowicie zadowoleni z wyników swojej pracy, jeśli jest ona wykonana bez błędów. Działalność sprawozdawcy to część ciągłego procesu, a jednym z jego zadań jest zwrócenie uwagi interesariuszy i członków Rady Technicznej CEN na problemy, które zagrażają spójności i jakości norm. Prawdę mówiąc w czasie mojej pracy zidentyfikowałem szereg błędów i nie wszystkie z nich zostały już usunięte.

Czy sądzi Pan, że proces normalizacji można jeszcze udoskonalić?

W pierwszej kolejności europejskie normy zharmonizowane mają za zadanie pomagać producentom w projektowaniu i produkcji wyrobów tak, aby spełniały one odpowiednie wymagania dyrektywy. Przed rozpoczęciem jakiegokolwiek działalności normalizacyjnej, komitet normalizacyjny powinien określić zasadnicze wymagania dyrektywy 89/686/EWG dotyczącej środków ochrony indywidualnej, które odnoszą się do wyrobu, do którego norma ma zastosowanie. Norma powinna więc zostać opracowana w oparciu o to badanie.

Czy w związku z tym popiera Pan zasadę, na podstawie której do wszystkich istotnych wymagań byłaby stosowana norma?

Tak, wszystkie istotne wymagania powinny znajdować się albo bezpośrednio w normie albo w odniesieniach do innych norm. Jeśli istotne wymagania nie znajdują się w normie, ważnym jest, aby wszystkie brakujące wymagania, określone na podstawie wiedzy eksperckiej zostały wymienione. Jednocześnie komitet normalizacyjny musi uznać, że jest to przypadek, w którym producent pozostawiony jest z niełatwym do wykonania zadaniem –

znalezieniem wyjścia z problemu, na który komitet nie był w stanie dostarczyć racjonalnego rozwiązania. Niesie to ze sobą ryzyko, że eksperci mogą różnić się w swojej ocenie, a także że w wyniku tego powstaną nowe ograniczenia w handlu i wspierana będzie nieuczciwa konkurencja między producentami.

Czy ma Pan jeszcze jakieś zalecenia dotyczące działalności komitetów normalizacyjnych?

Dwa podstawowe wymagania dyrektywy są szczególnie trudne: wykazanie nieszkodliwości materiałów zastosowanych w produkcji ŚOI oraz ocena właściwości ergonomicznych ŚOI. W tych obszarach konieczne jest osiągnięcie dużego postępu, również w zakresie niezawodności metod badawczych (walidacja reprezentatywności i powtarzalności, obliczenie niepewności pomiarów, itp.).

Należy również ulepszyć poradniki dotyczące doboru, stosowania i konserwacji środków ochrony indywidualnej, aby było jasne, które obszary stosowania odpowiadają poziomom i klasom ochrony ustalonym w normach. To samo dotyczy zaleceń dotyczących oznakowania w odniesieniu do ulotki informacyjnej, którą musi dostarczyć producent. Poradnik dotyczący stworzenia takiej informacji został opublikowany przez Forum ŚOI w listopadzie 2006 roku¹.

Czy społeczność ekspertów będzie miała możliwość korzystania z Pana bogatego doświadczenia?

Wspólnie z José Bahima, konsultantem CEN ds. środków ochrony indywidualnej opracowaliśmy „Poradnik opracowania i nowelizacji norm EN dotyczących ŚOI”. Był on dyskutowany na Forum ŚOI Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego i został opublikowany w kwietniu⁴. Jeśli w przyszłości komitety normalizacyjne zdecydują się faktycznie wdrożyć 21 zaleceń, które znajdują się w tym dokumencie, będzie to znaczący krok naprzód.

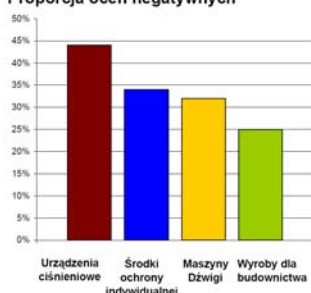
Bardzo dziękujemy za wywiad.

- 1 Zdrowie/Środowisko
- 2 Institut national de recherche et de sécurité - Narodowy Instytut Badań i Bezpieczeństwa
- 3 www.cen.eu/cenorm/workarea/sectorfora/personal+protective+equipment/guide.pdf
- 4 www.cen.eu/cenorm/workarea/sectorfora/personal+protective+equipment/draftingens.pdf

Badanie systemu konsultantów przeprowadzone przez Komisję Europejską

Konsultanci działający w ramach normalizacji europejskiej zapewniają zgodność specyfikacji ustalonych w europejskich normach zharmonizowanych z wymaganiami dyrektyw Wspólnego Rynku. W badaniu¹ przeprowadzonym w 2006 roku oceniono system konsultantów pod względem jego skuteczności, a także zadowolenia stron zaangażowanych w normalizację.

Konsultanci (2002-2005):
Proporcja ocen negatywnych

Komisja Europejska przeznacza każdego roku około 2 miliony euro dla europejskich organizacji normalizacyjnych, aby oceniły one, czy specyfikacje ustalone w europejskich normach zharmonizowanych spełniają wymagania dyrektyw Wspólnego Rynku. Środki te pozwalają na sprawdzenie jakości projektów norm przez niezależnych, zewnętrznych konsultantów w trakcie procesu normalizacyjnego. Obecnie 27 konsultantów jest odpowiedzialnych za monitorowanie norm opartych na dyrektywach nowego podejścia².

W badaniu zleconym przez Dyrektoriat Generalny ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu oceniono właściwość wsparcia finansowego Komisji Europejskiej, a także sformułowano propozycje ulepszenia systemu. W tym celu przeprowadzono konsultacje z ekspertami Komitetów Technicznych i Grup Roboczych, z jednostkami notyfikowanymi i innymi zaangażowanymi stronami oraz z samymi konsultantami, urzędnikami Komisji Europejskiej i pracownikami organizacji normalizacyjnych.

Istniejący system powinien zostać utrzymany

Najważniejszym wynikiem badania jest zalecenie utrzymania systemu konsultantów z następujących powodów:

- Istniejący **system konsultantów jest potrzebny i funkcjonuje właściwie**, ponieważ przyczynia się do zapewnienia zdrowia i bezpieczeństwa.
- System jest **spójny i jednocześnie wystarczająco elastyczny**, aby zaspokajać potrzeby szerokiego grona zainteresowanych stron.
- Finansowanie systemu przez Komisję jest odpowiednie i powinno być kontynuowane, ponieważ system wytwarza konkretną wartość dodaną.
- System jest istotnym elementem Nowego Podejścia. W przypadku braku konsultantów, można by spodziewać się negatywnego wpływu na jakość norm (np. zwiększenia się ilości sprzeciwów formalnych).

Istnieje potrzeba ulepszenia systemu

Mimo że wyniki oceny były zasadniczo pozytywne, system można jednak udoskonalić. W wyniku badania sformułowano następujące zalecenia:

- Komisja Europejska powinna zapewnić, aby wszystkie sektory **w ten sam sposób interpretowały rolę konsultantów**, żeby umożliwić utrzymanie spójnych relacji z konsultantami. Jednocześnie nie powinno się podważać elastyczności systemu, która jest potrzebna.
- Komisja i europejskie organizacje normalizacyjne powinny włączyć się do opracowania i dystrybucji obszerniejszego **przewodnika po systemie konsultantów**.
- Europejskie organizacje normalizacyjne powinny **wyjaśnić zakres, w którym konsultanci są upoważnieni do zablokowania** przejścia projektu normy do końcowego etapu głosowania, a także procedury które powinny być stosowane, jeśli nie uda się osiągnąć porozumienia z konsultantem.
- Zasada na podstawie której konsultanci mogą negatywnie ocenić normę na etapie bezpośrednio poprzedzającym końcowe głosowanie powinna być jasno określona przez europejskie organizacje normalizacyjne, a konsultanci powinni **przedstawić jednoznaczne powody, dla których podjęli taką decyzję**.
- Komisja i europejskie organizacje normalizacyjne powinny stale monitorować liczbę obecnych i nadchodzących sprzeciwów formalnych, jako wskaźnik jakości norm.
- W celu wstępnej publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej **Komisja Europejska powinna również otrzymać szczegóły oceny normy**.
- Europejskie organizacje normalizacyjne powinny wykorzystywać dalsze możliwości monitorowania działalności konsultantów.
- Komisja powinna zagwarantować europejskim organizacjom normalizacyjnym na odpowiednim poziomie **ciągłość finansowania działalności konsultantów**.

Nie trzeba wyjaśniać, że ze względu na ilość stron zaangażowanych w normalizację, nie zawsze możliwe jest całkowite spełnienie każdego z wymagań. Ocena systemu wynikająca z badania jest zasadniczo pozytywna i potwierdza istotną rolę konsultantów w europejskiej normalizacji.

Corrado Mattiuzzo
mattiuzzo@kan.de

1 GHK/Technopolis: "Ocena systemu konsultantów w normalizacji oraz systemu tłumaczeń". Podsumowanie wyników przedstawiono na posiedzeniu Senior Officials Group on Standardization (SOGS) w dniu 22 marca 2007 r.

2 Wyjątkami są dyrektywa niskonapięciowa oraz dyrektywy dotyczące wag nieautomatycznych, urządzeń radiowych i sprzętu morskiego.

Sprzeciw formalny – quo vadis?

Wzrasta liczba sprzeciwów formalnych lub deklaracji zamiaru zgłoszenia sprzeciwu formalnego do zharmonizowanych norm europejskich. Podczas gdy w latach 1998 – 2004 w przypadku dyrektywy maszynowej uruchomiono tę procedurę zaledwie kilka razy, w samym tylko roku 2005 pod dyskusję poddano siedem norm. W 2006 roku liczba ta wyniosła dziewięć, a pod koniec marca 2007 roku odpowiednie komitety Komisji Europejskiej¹ pracowały już nad sześcioma normami.

Artykuł 6, ustęp 1 dyrektywy maszynowej 98/37/WE gwarantuje państwom członkowskim możliwość zgłoszenia sprzeciwu, jeśli w ich opinii zharmonizowana norma europejska nie spełnia zasadniczych wymogów dyrektywy. Pozostałe dyrektywy nowego podejścia zawierają te same przepisy. KANBrief wielokrotnie pisał o samej procedurze², a także o doświadczeniach KAN związanych ze sprzeciwami formalnymi³. W nowej dyrektywie maszynowej 2006/42/WE w artykule 10 *Procedura kwestionowania normy zharmonizowanej* również znalazł się zapis dotyczący tej procedury. Jednak czy procedura sprzeciwu formalnego powinna być zawsze rekomendowana jako rozwiązanie praktyczne?

Sprzeciw formalny – stop

Jaki jest powód wzrostu liczby sprzeciwów formalnych do europejskich norm zharmonizowanych, zarówno tych planowanych jak i już zgłoszonych? Doświadczenie w przypadku niektórych sprzeciwów formalnych wykazało, że nie poświęcono należytej uwagi problemom zgłoszonym przez lobby BHP w trakcie procesu normalizacyjnego. Proces zostaje więc zatrzymany, aby uniemożliwić wprowadzenie na rynek produktów, które nie zapewniają odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa. W związku z tym państwa członkowskie uznały tę procedurę za skuteczną: norma nie zostaje opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej jako europejska norma zharmonizowana, niektóre wymagania zostają wyłączone z domniemania zgodności za pomocą ostrzeżenia i / lub Komisja wydaje mandat Europejskiemu Komitetowi Normalizacyjnemu na przeprowadzenie częściowej lub całkowitej rewizji normy.

Jednak w „Vademecum normalizacji europejskiej – procedura sprzeciwu formalnego”⁴ Komisja Europejska stwierdza wprost, że procedura sprzeciwu formalnego nie powinna być używana jako forma procedury apelacyjnej w przypadku, gdy uwagi zgłoszone przez państwa członkowskie w trakcie procesu normalizacyjnego, nie zostały przyjęte. Sprzeciwy formalne powinny być zgłaszane tylko wtedy, gdy normy zharmonizowane wykazują niedobór w porównaniu z zasadniczymi wymogami dyrektywy, a także gdy niewystarczająco dużo uwagi zostało poświęcone zagadnieniom zdrowia i bezpieczeństwa pracowników i konsumentów.

Przestrzeganie wymogów dyrektywy od początku.

Jakie kroki należy podjąć, aby zapewnić odpowiednio dużo uwagi zagadnieniom zdrowia i bezpieczeństwa i zmniejszyć w ten sposób rosnącą liczbę sprzeciwów formalnych zgłaszanych do europejskich norm zharmonizowanych? W pierwszej kolejności należy wystosować pilny apel do wszystkich stron zaangażowanych w proces normalizacyjny, aby zwracały szczególną uwagę na zasadnicze wymagania zdrowia i bezpieczeństwa zawarte w dyrektywie w czasie, gdy norma jest na etapie opracowywania i, jeśli jest to konieczne, umieścić odpowiednie wymagania w normie. Europejski Komitet Normalizacyjny i pozostałe komitety normalizacyjne przekonały się, że sprzeciw formalny wywiera duży wpływ na ich pracę. Do czasu pojawienia się znowelizowanej normy lub części normy, wszystkie zaangażowane strony (producenci, jednostki notyfikowane, instytucja nadzoru rynku i użytkownicy) pozostają w trudnej sytuacji wynikającej z opóźnienia, spowodowanego zastosowaniem sprzeciwu normalnego.

Pozostaje mieć nadzieję, że doświadczenie związane z procedurą sprzeciwu formalnego, które udało się dotychczas zgromadzić, przyczyni się do poświęcenia należytej uwagi zasadniczym wymogom zdrowia i bezpieczeństwa w trakcie trwania prac normalizacyjnych. Ponadto, potrzebna jest pomoc ze strony Komisji Europejskiej i organizacji normalizacyjnych. W swoim artykule pt. „Normy zharmonizowane na potrzeby dyrektyw UE” (patrz str. 4) Alain Mayer zgłasza w związku z tym kilka konstruktywnych uwag.

Rita Schlüter
schlueter@kan.de

1 Stały Komitet ds. Dyrektywy Maszynowej 98/37/WE oraz Komitet ds. Normalizacji i Przepisów Technicznych 98/34/WE

2 Patrz KANBrief 1/05

3 Patrz KANBrief 1/04

4 http://ec.europa.eu/enterprise/standards_policy/vademecum/doc/formalobjections_procedure_en.pdf

Nowe fora w ogólnodostępnej części EUROSHNET

EUROSHNET, sieć ekspertów w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, jest platformą służącą wymianie informacji między ekspertami i aktualnie oferuje 12 for dyskusyjnych ze 180 tematami w części dla zarejestrowanych użytkowników. Istniejący system został rozszerzony – stworzono część ogólnodostępną, w której można korzystać z czterech nowych for. Na forach tych, oprócz zagadnień dotyczących systemów zarządzania bezpieczeństwem i higieną w pracy, które omawiane były na dotychczas istniejącym forum, poruszane są typowe zagadnienia z obszaru bezpieczeństwa i higieny pracy.

Od momentu swojego powstania we wrześniu 2003 roku sieć EUROSHNET (www.euroshnet.org) stopniowo rozrastała się. Obecnie z **części dla zarejestrowanych użytkowników** korzysta ponad 400 członków z 19 krajów należących do Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego. Dostęp do tej części mają tylko europejscy eksperci z dziedziny bezpieczeństwa i higieny pracy pochodzący z instytucji publicznych, aktywni w obszarze normalizacji, badań, certyfikacji, i/lub związani z nimi badań naukowych.

We wrześniu 2006 roku stworzono **ogólnodostępną część** sieci EUROSHNET, w celu umożliwienia ekspertom z innych dziedzin podzielenie się ich doświadczeniem i włączenie się do dyskusji na temat bezpieczeństwa i higieny pracy. Po szybkiej rejestracji, podczas której wystarczy podać tylko imię lub pseudonim oraz adres email, każdy zainteresowany może aktywnie uczestniczyć w dyskusji na forach.

Każdy, kto chciałby napisać swój komentarz na temat bezpieczeństwa i higieny pracy, może zrobić to w części ogólnodostępnej. W ten sposób EUROSHNET stwarza możliwość tym, którzy chcą wziąć udział w dyskusji z ekspertami z całej Europy, a także wymienić się informacjami z przedstawicielami różnych zainteresowanych tym tematem stron. Tematy, na które prowadzona jest dyskusja, znajdują się również w części dla zarejestrowanych użytkowników. Koordynatorzy for i uczestnicy z obu grup zapewniają interakcję na obu poziomach dyskusji. W związku z tym niektóre aspekty pojawiające się podczas dyskusji na forach mogą zostać zgłoszone bezpośrednio instytucjom normalizacyjnym przez ekspertów EUROSHNET, którzy są członkami komitetów normalizacyjnych.

Nowe fora w części ogólnodostępnej

Wpływ nowej dyrektywy maszynowej

Nowa dyrektywa maszynowa UE weszła w życie 29 czerwca 2006 r. i ma być stosowana od 29 grudnia 2009 r. Komisja Europejska powierzyła CEN i CENELEC mandat do wprowadzenia poprawek do istniejących norm, tak aby były zgodne z nową dyrektywą oraz do dostosowania ich lub też opracowania nowych norm, jeśli będzie to konieczne. Forum to ułatwia przepływ informacji i wymianę opinii na temat wpływu nowej dyrektywy maszynowej, a także na temat potencjalnych płaszczyzn konfliktu.

Bezpieczeństwo maszyn: odzew od zainteresowanych

Liczne normy dotyczące bezpieczeństwa maszyn są obecnie w trakcie rewizji. Aby włączyć doświadczenie zdobyte w praktyce do działalności normalizacyjnej, forum na temat bezpieczeństwa maszyn stwarza platformę, na której można przedyskutować takie tematy jak potrzeba poprawy normy czy praktyczne podejście do rozwiązań ukierunkowanych na bezpieczeństwo maszyn.

Bezpieczeństwo i wygoda środków ochrony indywidualnej: odzew od zainteresowanych

Doświadczenie w obszarze użytkowania środków ochrony indywidualnej (ŚOI), np. doboru odpowiednich ŚOI, możliwości łączenia różnych rodzajów ŚOI lub szczególnych wymagań dla konkretnych obszarów działania ma duże znaczenie dla znaczącej poprawy norm z zakresu środków ochrony indywidualnej. Forum znajdujące się w ogólnodostępnej części EUROSHNET ułatwia dyskusję na temat praktycznego doświadczenia w stosowaniu ŚOI oraz możliwej poprawie bezpieczeństwa i wygodny.

Badania dotyczące drgań: potrzeby i możliwości

W marcu 2007 odbyło się spotkanie forum EUROSHNET na temat emisji, podczas którego eksperci w dziedzinie drgań z dziesięciu krajów europejskich dyskutowali na temat braków w obszarze pomiarów, oszacowywania i wpływu drgań (patrz również strona 6). Forum na temat badań w obszarze wibracji umożliwia wymianę informacji z innymi instytucjami oraz określenie możliwych strategii jak i partnerów do przyszłych badań w tym obszarze.

Michael Robert
robert@kan.de

Potrzeba badań i możliwości współpracy z obszarze wibracji

Potrzeba badań w obszarze wibracji jest obecnie dyskutowana w EUROSHNET – sieci specjalistów z dziedziny bezpieczeństwa i ochrony pracy. Dyskusja została zainicjowana częściowo z powodu problemów, które pojawiły się w ostatnich latach w związku z opracowywaniem norm wspierających dyrektywę dotyczącą wibracji (2002/44/WE). Problemy te spowodowane były brakiem podstaw naukowych, które wymagane są w normach. Spotkanie forum EUROSHNET dostarczyło podstawy do rozwiązania tego problemu.

Braki w badaniach naukowych w obszarze pomiarów, oceny i wpływu wibracji na stanowisku pracy utrudniają opracowywanie norm wspierających dyrektywę dotyczącą wibracji. Kilku ekspertów europejskich skupionych w sieci EUROSHNET zwróciło uwagę na ten problem i wyraziło zainteresowanie i potrzebę ściślejszej współpracy w prowadzeniu badań naukowych na poziomie europejskim.

W spotkaniu forum EUROSHNET, które odbyło się w marcu 2007 roku, uczestniczyli eksperci z instytucji zajmujących się bezpieczeństwem i zdrowiem w pracy z dziewięciu krajów europejskich. Oceniono wówczas potrzeby w zakresie badań, możliwości prowadzenia badań przez instytuty oraz zainteresowanie poszczególnymi tematami (patrz tabela). Ocena ta może wspomóc wymianę informacji między zainte-

resowanymi instytucjami, dostarczyć informacji na temat nowych możliwości współpracy, a także zapobiec powielaniu prac oraz ułatwić znalezienie partnerów do udziału w przygotowanych projektach europejskich.

Eksperti zaangażowani w przygotowanie oceny są chętni do wymiany informacji i współpracy z innymi ekspertami zainteresowanymi wzięciem udziału w badaniach z obszaru wibracji. Wyniki tego seminarium opublikowano w ogólnodostępnej części forum EUROSHNET („Badania dotyczące wibracji – potrzeby i możliwości”). Strony zainteresowane, które nie były wcześniej zaangażowane, mogą więc włączyć się w dyskusję, zgłaszając uwagi i sugestie.

Angela Janowitz
janowitz@kan.de

Priorytety badawcze: zainteresowanie i aktualne projekty

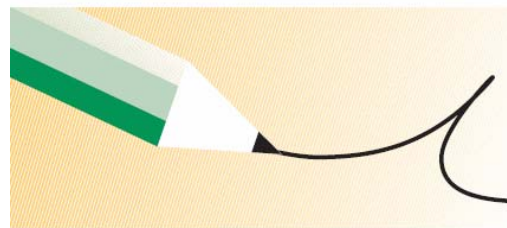
Drgania przenoszone przez kończyny górne								
Wpływ przerw w pracy	2008							
Siły oddziaływania								
Zależność od częstotliwości								
Aparatura pomiarowa (dosyometr)					2008			
Wpływ środków ochrony indywidualnej						2008?		
Grupy szczególnego ryzyka								
Ocena bez pomiarów								
Strategia prewencji								
Drgania przenoszone przez całe ciało								
Baza danych (emisja, ekspozycja)								
Postawa ¹								
Korekcja charakterystyki częstotliwościowej								
Wstrząsy ²								
Kierunki								
Aparatura pomiarowa (dosyometr)					3		4	
Wpływ przerw w pracy								
Modelowanie								

Zainteresowany i trwający projekt Zainteresowany Potencjalnie zainteresowany

- 1 Modelowanie, badania na stanowiskach pracy, parametry, itp.
- 2 Pomiary, ocena, odpowiedź organizmu człowieka, grupy ryzyka
- 3 Prywatny instytut pracuje nad nowym dosymetrem
- 4 Może służyć doradztwem

Istituti coinvolti:

- AT: www.auva.at
 DE₁: www.baua.de
 DE₂: www.bgia.de
 IT: Imamoter
www.imamoter.cnr.it
 FR: www.inrs.fr
 TR: Ministerstwo Pracy
<http://isqgm.calisma.gov.tr>
 UK: Loughborough University
www.lboro.ac.uk
 ES: National Silicosis Institute
www.ins.es

Seminarium: praca w normalizacji dla specjalistów z dziedziny bezpieczeństwa i zdrowia w pracy

Niemiecki Instytut Pracy i Zdrowia (BGAG) w Dreźnie, wspólnie z Komisją Ochrony Pracy i Normalizacji (KAN), organizuje w dniach 7-9 listopada 2007 r. kolejne seminarium na temat zasad działalności normalizacyjnej w dziedzinie bezpieczeństwa i zdrowia w pracy.

Seminarium skierowane jest do obecnych i przyszłych członków komitetów normalizacyjnych. Uczestnicy będą mogli zdobyć informacje na temat struktur organizacji normalizacyjnych i procesu opracowywania norm. Jednym z poruszanych zagadnień będzie między innymi wzajemne oddziaływanie różnych instrumentów prawnych (normy, ustawy, dyrektywy UE), a także zakres wpływu, jaki lobby BHP może wywierać na opracowywane normy. Specjaliści, którzy są od wielu lat zaangażowani w opracowywanie norm, podzielą się swoim doświadczeniem, szczególnie w zakresie strategii, za pomocą których zagadnienia BHP mogą być zgłaszane komitetom normalizacyjnym.

Informacje i rejestracja:
Dr. Hanna Zieschang (BGAG)
Tel.: +49 351 457 1610
hanna.zieschang@hvbg.de

Bezpieczniejsze wyroby dla konkurencyjnych miejsc pracy

Trzecia europejska konferencja na temat normalizacji, badań i certyfikacji w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy odbędzie się w dniach 11-12 września 2008 r. w Krakowie. Podobnie jak poprzednie konferencje, które odbyły się w 2001 roku w Dreźnie oraz w 2005 roku w Paryżu, jest ona skierowana do decydentów, pracowników instytucji zajmujących się bezpieczeństwem i higieną pracy, organizacji pracodawców, związków zawodowych, przedstawicieli

przemysłu oraz handlu w obszarze Europejskiej Przestrzeni Gospodarczej.

Tematem konferencji będą nowe osiągnięcia w dziedzinie ustawodawstwa europejskiego i jego wpływ na normalizację, produkcję, badanie i certyfikację wyrobów, a także wpływ wagi bezpieczeństwa produktów na tworzenie konkurencyjnych miejsc pracy.

Dzień przed Konferencją, tj. 10 września 2008 r. odbędzie się drugie spotkanie członków sieci EUROSHNET, którego celem będzie wymiana doświadczeń.

Ochrona przed hałasem i drganiami mechanicznymi

Od marca 2007 r. europejskie dyrektywy BHP dotyczące hałasu (2003/10/WE) i wibracji (2002/44/WE), a także konwencja MOP nr 148 (zagrożenia zawodowe w miejscu pracy spowodowanymi zanieczyszczeniami powietrza, hałasem i wibracjami) zostały przetransponowane do prawa niemieckiego za pomocą rozporządzenia dotyczącego ochrony pracowników przed hałasem i wibracjami. Rozporządzenie skierowane jest do wszystkich pracodawców, których pracownicy narażeni są na hałas i drgania mechaniczne. Wśród obszarów, które reguluje rozporządzenie są: identyfikacja zagrożeń, ocena ryzyka, wartości graniczne narażenia, środki ochrony, a także zasady prewencji i opieki medycznej nad pracownikami.

W trakcie transpozycji, wartości graniczne narażenia zawodowego zostały zmodyfikowane w porównaniu z wartościami ustalonymi w dyrektywie: obniżono wartość graniczną narażenia i szczytową wartość graniczną narażenia dla hałasu, podobnie jak wartość przyspieszenia drgań mechanicznych w osi podłużnej kręgosłupa. Rozporządzenie dostępne jest na stronie: www.bundesrecht.juris.de/l_mvibrationsarbschv/ind ex.html (w języku niemieckim).

Dostęp do treści norm

Numer i tytuł normy nie zawsze wskazują, czy norma dotyczy interesującej

nas tematyki. Aby ułatwić wybór norm rozszerzono zakres informacji dostępnych na stronach DKE (www.vde-verlag.de, strony w języku niemieckim). Dla wszystkich norm DIN z klasyfikacją VDE opublikowanych od 2003 roku dostępne jest streszczenie ich zakresu. Ponadto można obejrzeć spis treści wszystkich norm opublikowanych od 2007 roku.

Spisy treści norm DIN bez klasyfikacji VDE, które zostały opublikowane od września 2006 r., zostały również udostępnione przez wydawnictwo Beuth-Verlag (www.beuth.de).

Publikacje

Lärmschutz an Maschine und Arbeitsplatz

Tom 30 serii publikacji BAuA zawiera zbiór niemieckich przepisów prawnych (ustaw, rozporządzeń, przepisów z zakresu prewencji wypadkowej), a także dyrektyw UE i przepisów dotyczących ochrony przed hałasem wytwarzanym przez sprzęt, maszyny, instalacje i urządzenia na stanowiskach pracy.

ISBN 3-86509-218-7, 2004, 275 stron, €21, dostępny na stronie: www.baua.de/de/Publikationen/Regelwerke/Rw30.html

Internet

www.newapproach.org/Directives/Default.asp

Na stronie można znaleźć dostęp do zbioru odnośników do norm zharmonizowanych z dyrektywami nowego podejścia, a także ogólne informacje na temat dyrektyw i działalności normalizacyjnej i linki do pełnych tekstów dyrektyw.

www.gefahrstoffwissen.de

Portal prowadzony przez instytut BG zajmujący się przemysłem chemicznym, w którym można znaleźć informacje praktyczne, interaktywne programy nauczania, a także podstawowe informacje prawne na temat substancji niebezpiecznych.

Imprezy

Informacja	Temat	Kontakt
19.09. Düsseldorf	A+A Congress session European and International OSH Networks	BASI Tel.: +49 2241 231 6000 www.messe-duesseldorf.de/aplusa/pdf/European_networks.pdf
02.-04.10.07 London 16.-18.10.07 Tallinn 06.-08.11.07 Copenhagen 20.-22.11.07 Madrid	CHESS World Café Workshops are held free of charge in which interested parties can take an active part in the CHESS CEN project, which deals with horizontal service standards.	CEN / BSI Tel: +44 208 996 6307 www.chesss.eu
07.11. - 09.11.07 Dresden	Seminar Grundlagen der Normungsarbeit im Arbeitsschutz Für Personen, die in Normungsgremien tätig sind oder tätig sein werden.	KAN / BGAG Tel.: +49 351 457 1610 www.bgag-seminare.de
13.11. - 17.11.07 Zürich	Messe Fair Salon SICHERHEIT 2007	Exhibit & More AG Tel: +41 44 806 33 99 www.sicherheit-messe.ch
21.11. - 23.11.07 Prag	International Symposium Safety and Health at Work in SMEs	ISSA + Czech Ministry for Labour and Social Affairs Tel.: +43 1 33111 469 http://metal.prevention.issa.int
26.11. - 30.11.07 10.12. - 14.12.07 Dresden	Seminar Rechtsgrundlagen der Prävention Teil I + Teil II	BGAG Tel.: +49 351 457-1618 www.bgag-seminare.de
29.11.07 Aschaffenburg	Tagung Produkthaftung/Produzentenhaftung/ CE-Kennzeichnung (New Approach)	DIN Tel.: 030 2601-2369 www.beuth.de/sixcms_upload/media/2247/Seminarprogramm_2-Halbj_2007.pdf
03.12. - 05.12.07 Helsinki	European NanOSH Conference Nanotechnologies: A Critical Area in Occupational Safety and Health	FIOH, VTT, TEKES www.ttl.fi/Internet/English/Information/International+meetings+and+symposia/EuroNanOSH
11.12.07 Essen	Seminar Neue Maschinen-Richtlinie 2006/42/EG	Haus der Technik / RWTH Aachen Tel.: +49 201 18 03 344 www.hdt-essen.de/pdf/W-H093-12-130-7.pdf

Zdroj: KANBrief 3/07

Impressum

Verein zur Förderung der Arbeitssicherheit in Europa

Edytor Verein zur Förderung der Arbeitssicherheit in Europa e.V. (VFA) za pomocą funduszy Federalnego Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych; **Redakcja** Kommission Arbeitsschutz und Normung (KAN), Büro KAN – Sonja Miesner, Michael Robert; **Dyrecja** Dr.-Ing. Joachim Lambert Alte Heerstr. 111 D – 53757 Sankt Augustin; **Tłumaczenie** Katarzyna Buszkiewicz-Seferynska, Krzysztof Makowski; **Wydanie kwartalnie, bezpłatnie** Tel.: +49 2241 231 3463 Fax: +49 2241 231 3464 Internet: www.kan.de E-Mail: info@kan.de